

Vaša pitanja o mogućnostima dodjele nepovratnih sredstava iz fondova Europske unije možete uputiti na:

redakcija@poslovni.hr
apriori@apriori.hr

Za istarska goveda 78.000 eura

Donacija Zaštita i kontrolirani uzgoj

Agencija za ruralni razvoj Istre (AZRRI) iz Pazina nositelj je međunarodnog projekta "Promocija i valorizacija istarskoga goveda" na temelju kojeg je iz pretprikladnog fonda PHARE 2006 povučeno nepovratnih 78.000 eura. To je 50% ukupne vrijednosti, dok su ostalo financirali hrvatski partneri, i to grad Pazin, AZRRI, zagrebački Agronomski fakultet i Istarska županija.

Prema riječima Igora Jurčića iz Agencije, projekt je financiran u sklopu Jadranskoga prekograničnog programa za susjedstvo INTERREG/CARDS-PHARE 2006. Inicijator je bila agencija, a provedba je trajala 15 mjeseci, odnosno do kraja 2009. godine. U njegovoj realizaciji sudjelovala su četiri hrvatska i sedam talijanskih partnera, među kojima i Savez uzgajivača istarskoga goveda (SUIG), PROIN-CARNE, Agencija za zaštitu okoliša regije Molise, regija Emilia-Romagna,

regija Marche, Sveučilište u Padovi, Nacionalna talijanska udruga za zaštitu autohtonih pasmina te Activa System. Zajednički cilj im je zaštititi i uzgojiti istarsko govedo, kontrolirati uzgoj i klanje te dobiti oznaku izvornosti. Jurčić tumači da je projekt logična nadopuna opširnijeg pothvata "Trajna zaštita istarskoga goveda gospodarskim iskorištavanjem u sustavu ruralnog razvika Istre".

U najznačajnije rezultate projekta Jurčić ubraja uspostavu međunarodnih partnerstava, izradu DNK analize istarskoga goveda, edukativno/promotivnog DVD-a na hrvatskom, engleskom i talijanskom jeziku, razne stručne i promotivne publikacije, organizaciju radionica za uzgajivače te promociju jela od mesa goveda. Osim toga puno je učinjeno na pripremama za osnivanje Centra za regionalni ruralni razvoj Istre na Gortanovu brijegu pokraj Pazina. U Istri je doista posljednjih godina povećan broj goveda. Primjerice, u županiji je 1994. bilo samo 96 krava i pet bikova, dok je 2007. registriran 91 uzgajivač istarskoga goveda s ukupno 426 grla. Agencija za ruralni razvoj je program trajne zaštite istarskoga goveda započela 2005., potpisavši s Agronomskim fakultetom ugovor o istraživačkom i razvojnom projektu. Danas u Istri ima 600 goveda, što je još daleko od cilja, 2000 rasplodnih grla na području županije. *br*

Cilj je uzgoj 2000 rasplodnih goveda u Istri

Arhiviranje Uredna dokumentacija olakšava pisanje financijskih izvješća

Troškovima do novca

BARBARA MALI, ANA TOMAŠEK,
IVICA ILIĆ, ILINA HRISTOVA

Prije svega potrebno je znati koji su troškovi opravdani na određenom projektu i u određenom razdoblju te kako i koju prpratnu dokumentaciju je potrebno pripremiti da bi se troškovi dokazali.

Sve je naravno prethodno zapisano, a i svaki kandidat mora ionako predstaviti okvirnu financijsku konstrukciju projekta.

Dokumentiranje troškova

Priprema financijskog izvješća počinje s početkom projekta. Od tog trenutka potrebno je redovno, pažljivo i revno voditi i čuvati svu dokumentaciju vezanu za projekt. Troškovi moraju biti dokumentirani na posebnom troškovnome mjestu, a svi prpratni dokumenti (originali i ovjerene kopije) sačuvani u posebnim fasciklima. To je najlakše napraviti ako je sva dokumentacija organizirana na sljedeći način:

u jedan fascikl pohraniti sve službene dokumente poput natječaja, natječajne dokumentacije, ugovora o sufinanciranju, prijavne dokumentacije, konzorcijskog ugovora, financijskih pravila koja uređuju program, internog pravilni-

Stres pri pisanju izvješća može se lako izbjeći

ka o narudžbi materijala, odnosno osnovnih sredstava. Potreban je i jedan fascikl za prpratnu dokumentaciju u koji je najbolje slagati dokumentaciju po troškovnim kategorijama.

Na svim projektima osnovne kategorije troškova koji se uvijek moraju dokazivati su: troškovi osoblja, putni troškovi, troškovi osnovnih sredstava, troškovi materijala i neizravni troškovi.

I konačno, potreban je poseban fascikl s dokumentima za dokazivanje troškova po razdobljima koji sadrži kopiju predanog izvješća (sa svim prlozima), revizorov izvještaj o opravdanosti troškova, popis svih prijavljenih troškova, ispis iz troškovnog mjesta, pot-

pornu dokumentaciju za dokazivanje troškova. S takvom organizacijom aplikant će u svakom trenutku imati svu potrebnu dokumentaciju ne samo za pripremu financijskih izvješća nego i za financijske i revizorske kontrole.

Nacionalni standardi

Kako bi se na najbolji mogući način realizirao proračun predloženog projekta, najbolje je pratiti načela i standarde nacionalnog računovodstva kako bi se što lakše i u što kraćem razdoblju pripremlilo izvješće.

* autori teksta su savjetnici za nepovratna sredstva u RR&Co Knowledge Centre Ltd., EU Partners

POTREBNO JE REVNO VODITI SVU DOKUMENTACIJU VEZANU UZ PROJEKT

Ilina Hristova

ARKOD-u 25 milijuna kuna

Inventura Snimanje poljoprivrednih površina iz zraka radi budućih poticaja

Među glavnim uvjetima za zatvaranje pregovaračkog poglavlja o poljoprivredi je uspostava baze podataka (sustav ARKOD) koja evidentira stvarno korištenje poljoprivrednog zemljišta na temelju zračnih snimaka. Naime, nakon ulaska u Uniju hrvatski farmeri poticaje će dobivati na temelju dokaza o broju obrađenih hektara. Na uvođenju sustava ARKOD radi 550 osoba u 220 ureda, a cjelovit projekt stajat će 120 milijuna kuna. Glavnina troška, 70

ARKOD KONAČNO DEFINIRA PREGLEDNO KORIŠTENJE POLJOPRIVREDNIH PLOŠTINA I OTKLANJA ZLOPORABE

milijuna kuna, financira se iz državnog proračuna, dok je iz fondova EU povučeno 25 milijuna kuna koliko iznosi i kredit Svjetske banke.

ARKOD je pokrenut lani u srpnju u Karlovačkoj i Sisačko-moslavačkoj županiji. Potom se uselio na još 10-ak županija u priobalju i zapadnim područjima države gdje dominira usitnjenost parcela i velik broj vlasnika. Usklađivanje digitalnih orto-foto karata s vlasničkim papirima u istočnim županijama gdje prevladavaju

velike plohe oranica počinje u ožujku-travnju. Ukupan projekt, tako je zacrtano u Ministarstvu poljoprivrede, trebao bi biti završen do kraja 2010. godine. Uz resorno ministarstvo u izradu ARKOD-a uključeni su još Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Hrvatska poljoprivredna agencija te Zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu. Godišnje održavanje ARKOD-a stajat će 30 milijuna kuna, sredstva će osigurati državni proračun. *bb*